

El jaciment de La Draga participarà en un projecte internacional de recerca

Pla de l'Estany | 17-09-2020 | 16:32

Les excavacions arqueològiques al jaciment neolític de la Draga de Banyoles s'han reprès aquest setembre adaptades a les restriccions per la Covid-19, amb nous protocols de funcionament. Els treballs s'han centrat a acabar l'excavació en un sector del jaciment, en la zona més elevada on s'han localitzat gran quantitat de restes arqueològiques.

El jaciment neolític de La Draga participarà properament en un projecte internacional de recerca per avaluar l'impacte del canvi climàtic en els jaciments lacustres. La campanya d'excavacions arqueològiques es va iniciar el 7 de setembre i està previst que finalitzin la setmana que ve, modificant les dates habituals dels treballs, que es produeixen habitualment entre els mesos de juny i juliol. Les excavacions estan subjectes a estrictes normes de seguretat que han provocat, entre altres mesures, que l'equip tècnic, de voluntaris i d'estudiants del grau d'Arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona s'hagi reduït substancialment. Aquest any s'ha passat dels 35 participants de la darrera campanya a les 20 persones d'aquest any. El co-director del projecte de recerca i conservador de les col·leccions de Prehistòria del Museu d'Arqueologia de Catalunya, Antoni Palomo, ha explicat que "malgrat les circumstàncies que ens han fet variar protocols i introduir noves mesures hem cregut necessari afrontar la situació i mantenir la campanya com a signe de normalitat".

Els treballs arqueològics

La campanya d'excavacions arqueològiques d'aquest any forma part dels projectes quadriennals de recerca en matèria d'Arqueologia i Paleontologia per al període 2018-2021 convocats pel Departament de Cultura de la Generalitat i que es coneix com a La Draga (Banyoles) i el procés de neolitització en la plana prelitoral i el Prepirineu de comarques de Girona.

Els treballs s'han concentrat en la finalització d'una nova zona d'excavació al sector A, on s'han localitzat restes del poblat en la zona més elevada del jaciment i on les primeres excavacions havien documentat una gran quantitat de fogars, sòls de cabanes realitzades amb pedres i grans fosses que s'utilitzaven com a abocadors d'escombraries. Concretament les tasques arqueològiques han permès acabar d'excavar i documentar una gran construcció feta de blocs de travertins en el farcit de la qual apareixen gran quantitat de restes arqueològiques, bàsicament restes d'animals

consumits, però també altres elements com estris de pedra i os i ceràmiques, algunes d'elles decorades.

Nou projecte internacional

El jaciment arqueològic de La Draga participarà durant els propers tres anys en un projecte de recerca internacional per avaluar l'impacte del canvi climàtic i els esdeveniments climàtics extrems en la conservació i salvaguarda dels jaciments lacustres en els llacs mediterranis.

El projecte WOODPLAKE Habitatges arqueològics sobre puntals de fusta en llacs mediterranis europeus: estratègies per a la seva explotació, monitoratge i conservació, és finançat en el marc de la convocatòria europea The Joint Programming Initiative on Cultural Heritage, en formen part investigadors de la UAB, el CSIC i el MAC i compta amb la participació del Museu Arqueològic de Banyoles.

Entre altres objectius, el projecte pretén verificar l'efecte d'esdeveniments climàtics extrems en l'ambient circumdant i avaluar els seus efectes sobre el sediment i l'estat de conservació dels llocs arqueològics; capitalitzar la informació existent sobre els estudis de cas seleccionats i establir una xarxa d'investigadors que estudiïn els entorns dels llacs; avaluar l'evolució de les condicions climàtiques passades per formular escenaris futurs o establir i millorar la base de coneixements en entorns lacustres d'origen volcànic i càrstic-tectònic a les zones costaneres i continentals de la Mediterrània per a comprendre els processos de formació dels jaciments i les implicacions per a la conservació del lloc.

En el projecte, hi participaran tres estudis de cas. A més del de Banyoles, hi participaran els jaciments de l'edat de Bronze i de l'edat del Ferro dels llacs de Bolseno i Mezzano, al centre d'Itàlia.

La co-directora del projecte, Raquel Piqué, ha destacat que "brindarà una contribució original a l'estat actual del coneixement a la vegada que mesura l'impacte concret dels canvis climàtics i l'escalfament global en la fusta negada".

A més d'aquest projecte internacional, el grup de recerca de La Draga ha obtingut finançament en el marc de les convocatòries de projectes de recerca competitiu del Ministerio de Ciencia e Innovación. El projecte Modelització del paisatge i gestió de recursos en la transició a l'agricultura al nord-est de la Península Ibèrica ha estat un dels millors valorats en aquesta convocatòria i està coordinat entre la Institució Milà i Fontanals del CSIC i la UAB.

L'objectiu és que en els propers tres anys el projecte se centri en la modelització de paisatges i territoris, l'anàlisi de la gestió de recursos i la investigació sobre estratègies de subsistència i processos de reproducció social de les darreres societats caçadores recol·lectores i primeres societats agrícoles. Amb aquest objectiu, les dades obtingudes en la recerca del jaciment de La Draga s'integraran en el context de jaciments contemporanis del nord-est de la península. En el marc del projecte, s'analitzaran els processos tecnològics implicats en la transformació de les matèries primeres amb l'estudi del context paleoecològic i territorial en què es van produir.

El regidor de Cultura i Patrimoni Cultural de l'Ajuntament de Banyoles, Miquel Cuenca, ha destacat que "just en l'any que celebrem el 30è aniversari del seu descobriment, el jaciment de La Draga segueix donant-nos informació cabdal sobre aquest episodi decisiu que és la revolució neolítica" i ha afegit que "no és casualitat doncs que el projecte d'investigació hagi rebut aquest any tots aquests reconeixements i que institucions científiques de primer nivell hi vulguin estar

implicades".

La Draga

El jaciment neolític de La Draga és únic a Catalunya i a Europa per diversos motius. En primer lloc, per la seva antiguitat, que el situa entre els poblats neolítics més antics del nord-est peninsular. En segon lloc, pel fet de tractar-se d'un assentament a l'aire lliure amb una certa continuïtat de l'ocupació i estratigrafia conservada. I, per últim, per les seves excel·lents condicions de conservació ja que el fet que una part dels estrats arqueològics es troben coberts per les aigües del nivell freàtic i aquesta circumstància ha propiciat unes condicions especials anaeròbiques que han afavorit la conservació de la matèria orgànica com la fusta i les fibres vegetals.

Els treballs a La Draga es van iniciar l'any 1990 i pràcticament des de 1991 s'han portat a terme campanyes arqueològiques que han permès excavar més de mil metres quadrats. Aquest 2020 es commemoren els trenta anys d'excavacions arqueològiques al jaciment. Per commemorar l'efemèride, investigadors que han participat en les diferents campanyes d'excavacions han elaborat una trentena de càpsules informatives que es poden consultar des de la pàgina web dels Museus de Banyoles (www.museusdebanyoles.cat) on expliquen diferents perspectives de les investigacions arqueològiques que s'han fet a La Draga en Les excavacions al jaciment de la Draga són coordinades pel Museu Arqueològic de Banyoles, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC-IMF, Barcelona), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i el Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC).

Enguany ha comptat amb la col·laboració l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES). La natura i objectius diferenciats d'aquestes institucions permet realitzar un apropament més complet a tota la singularitat del jaciment, possibilitant la realització de diferents tasques de recerca, de formació de nous investigadors, de conservació de les restes i de difusió de les seves dades. Les excavacions de la Draga i les activitats de recerca realitzades són finançades pel Museu Arqueològic de Banyoles, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el CSIC, la UAB i el MAC, a més del Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades. aquests trenta anys d'excavacions.

Autor: Redacció